

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü

KIRMIZI ET DURUM TAHMİN RAPORU 2025

Araştırma Yayınları
2025

TEPGE Yayın No: 422

<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>

TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TARIMSAL EKONOMİ VE POLİTİKA GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ
TRGM/TEPGE

KIRMIZI ET
Durum ve Tahmin
2025

Hazırlayan

Dr. Umut GÜL
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü
umut.gul@tarimorman.gov.tr

Çalışma kapsamında sunulan görüşler tamamıyla yazarlara aittir ve Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ya da çalışanlarının görüşlerini temsil etmez.

Çalışmada yer alan veri ve istatistikler yayınlayıcı kurumların kaynaklarından alınmış ve araştırma amaçlı olarak kullanılmıştır. Veriler çalışmanın hazırlandığı dönemde yayınlanmış olan en güncel verilerdir ve dönemsel olarak yayınlayıcı kurumun güncellemelerinden dolayı farklılık gösterebilir.

TEPGE YAYIN NO: 422
ISBN: 978-625-5828-03-3

© TEPGE
Her Hakkı Saklıdır.

Aralık/2025

İletişim:
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı 06800
Çankaya/ANKARA

Telefon: 0312 287 5833

Bu rapor Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'nün izni olmadan kısmen veya tamamen basılamaz, çoğaltılamaz veya elektronik ortama taşınamaz.

Kapak sayfasında kullanılan fotoğraf Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenlenen “2018 yılı Tarım ve İnsan Fotoğraf Yarışması” na aittir. (<http://www.tarimormaninsan.com/img/10-tarim-ve-insan-fotograf-yarismasi/genel/400/birincilik-odulu-mehmet-yikilmazsoy.jpg>)

ÖNSÖZ

Enstitümüz tarafından gerçekleştirilen durum ve tahmin çalışmaları, bir yandan çalışmalara temel teşkil edecek bilgi ve veri tabanı oluşturulmasını sağlarken, diğer yandan da sektördeki gelişmeleri yakından izleyecek ilgili kişi, grup ve kuruluşları bu gelişmelerden zamanında ve doğruya yakın olarak haberdar edip bilgilendirmeyi sağlamaktadır.

Bu çalışmada, kırmızı ette bir önceki yıla ait üretim, kullanım (tüketim), ihracat, ithalat, fiyatlar ve yılsonu stoklarında ortaya çıkan gerçekleştirmeler “Durum”, içinde bulunulan yıla ait gerçekleşen fakat tam olarak netleşmeyen gelişmeler ise “Tahmin” adı altında sistematik olarak incelenmektedir. Bu incelemeler dünyadaki gelişmeler de dikkate alınarak yapıldığından, ürün grubu ile ilgili olarak dünya ülkelerindeki durum da gündeme getirilmektedir.

Hayvancılık insanların sağlıklı ve dengeli beslenmesi, hayvancılığa bağlı sanayinin gelişmesi kırsal alanda kısa vadede ve en az yatırımla istihdam yaratılması, aile ekonomisinin desteklenmesi, kalkınmada öncelikli yörelerin gelişmesi ve AB girişte en kritik alt sektör olması nedeniyle Türkiye için hayati öneme sahiptir. Ayrıca kırmızı et insanların sağlıklı beslenmesinde vücut tarafından en iyi kullanabilen protein kaynaklarından biri olmakla birlikte demir mineralinin en zengin kaynağıdır.

Türkiye’de kırmızı et üretim dalında faaliyet gösteren paydaşlar, istatistik verilerden başlayan yapısal ve ekonomik konuları içeren çok yönlü ve kararlı politikalar üretmek görevini üstlenmelidir. Enstitümüz tarafından hazırlanan “Kırmızı Et Durum ve Tahmin” raporunun güvenilir bir bilgi kaynağı olma özelliğine sahip olduğu ve bu raporun temel politikaların oluşturulması aşamasında önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Raporun hazırlanmasındaki yoğun emekleri için Sayın Dr. Umut GÜL’e teşekkür eder, çalışmanın konu ile ilgili gelişmeler hakkında sistematik ve güvenilir bilgi kaynağı olma niteliği sağlamasını dilerim.

Dr. Kemalettin TAŞDAN
Enstitü Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	iv
Dünyada Durum ve Tahmin.....	1
Dünya Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvancılık Durum ve Tahmin.....	1
Dünya Dana Eti Durum ve Tahmini.....	3
Dünya Fiyatları.....	5
Türkiye’de Durum ve Tahmin.....	7
Türkiye Kırmızı Et Durum.....	7
Türkiye Kırmızı Et Tahmini.....	8
Türkiye Büyükbaş Kırmızı Et Durum.....	9
Türkiye Büyükbaş Kırmızı Et Tahmin.....	10
Türkiye Küçükbaş Kırmızı Et Durum.....	11
Türkiye Küçükbaş Kırmızı Et Tahmini.....	12
Türkiye Üretici ve Tüketici Fiyatları.....	13
Desteklemeler.....	13
Ek Tablolar.....	15
Kaynaklar.....	27

TABLolar

Tablo 1. Dünya sığır varlığı.....	1
Tablo 2. Dünya küçükbaş hayvan varlığı.....	1
Tablo 3. Dünya büyükbaş arz ve kullanım.....	3
Tablo 4. Dünya dana eti arz ve kullanım.....	3
Tablo 5. Dünya kuzu karkas fiyatları.....	6
Tablo 6. Dünya sığır ve koyun eti üretici fiyatları.....	6
Tablo 7. Türkiye kırmızı et arz ve kullanım.....	8
Tablo 8. Türkiye büyükbaş kırmızı et ve arz kullanım.....	10
Tablo 9. Türkiye küçükbaş kırmızı et arz ve kullanım.....	12
Tablo 10. Bazı hayvansal ürünler tüketici fiyatları.....	13
Tablo 11. Yıllara göre toplam hayvancılık destekleri.....	14
Ek tablo 1. Dünya dana eti arz ve kullanım	15
Ek tablo 2. Uluslararası koyun eti fiyatları	16
Ek tablo 3. Sığır eti ihraç fiyatları.....	16
Ek tablo 4. Dünyada sığır eti tüketimi.....	17
Ek tablo 5. Dünyada kişi başına koyun ve keçi eti tüketimi.....	17
Ek tablo 6. Dünya et üretim projeksiyonu.....	17
Ek tablo 7. Dünya koyun eti üretimi ve projeksiyonu.....	18
Ek tablo 8. Türkiye et ve et ürünleri tüketici fiyatları.....	18
Ek tablo 9. Türkiye’de türlerine göre büyükbaş hayvan sayıları.....	18
Ek tablo 10. Tür ve ırklarına göre küçükbaş hayvan sayıları.....	19
Ek tablo 11. Türkiye’de büyükbaş ve küçükbaş kesilen hayvan sayıları	19
Ek tablo 12. İllere göre büyükbaş hayvan sayıları	21
Ek tablo 13. İllere göre küçükbaş hayvan sayıları.....	22
Ek tablo 14. Türkiye’de büyükbaş ve küçükbaş et üretimi	24
Ek tablo 15. Türkiye sığır eti ve koyun eti üretici fiyatları	24
Ek tablo 16. Türkiye büyükbaş hayvan fiyatları (TL/baş).....	24
Ek tablo 17. Türkiye küçükbaş hayvan fiyatları (TL/baş).....	25
Ek tablo 18. Türkiye yem fiyatları.....	25
Ek tablo 19. Türkiye hayvansal üretim değeri	25
Ek tablo 20. Türkiye’de hayvancılık desteklemeleri kapsamında yapılan ödemeler.....	26

GRAFİKLER

Grafik 1. Dünya dana eti arzı.....	4
Grafik 2. Dünya dana eti üretim ve tüketimi	4
Grafik 3. Dünya dana eti ithalat ve ihracatı.....	5
Grafik 4. Dünya sığır eti fiyatları	5
Grafik 5. Dünya koyun eti fiyatları.....	5
Grafik 6. Türkiye kırmızı et üretim ve kişi başına tüketimi.....	9
Grafik 7. Türkiye büyükbaş kırmızı et üretim ve tüketimi.....	10
Grafik 8. Türkiye küçükbaş kırmızı et üretim ve tüketimi.....	12

ÖZET

Dünyada Durum 2024

- Dünya büyükbaş hayvan üretimi 285,5 milyon başa ulaşmıştır.
- Toplam arz miktarı yaklaşık 1,2 milyar baştır.
- Toplam ithalat 2,6 milyon baştır.
- Toplam ihracat ise 5,4 milyon baş olarak gerçekleşmiştir.
- Dünya dana eti üretimi 61,7 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.
- Dana eti ithalatı son 5 yıldır sürekli artış göstermiştir.
- Dünya toplam dana eti arz miktarı 74 milyon tona yaklaşmıştır.
- Toplam dana eti ihracat miktarı 12,9 milyon tondur.

Dünyada Tahmin 2025

- 2025 yılında büyükbaş hayvan üretiminin 283,8 milyon baş olacağı düşünülmektedir.
- Dana eti üretiminin bir önceki yıla göre hemen hemen aynı seviyede kalacağı, ihracat miktarının ise küçük bir artışla 4,8 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir.
- Dünyada sığır eti fiyatlarının 2025 yılı ilk 6 aylık dönemde stabil kaldığı, sonraki 6 aylık dönemde bir miktar artacağı, küçükbaş hayvan eti fiyatının ise ilk 6 ayda bir miktar düştüğü görülmektedir.

Türkiye’de Durum 2024

- Toplam kırmızı et üretimi 2023 yılına göre %12 azalarak 2 milyon 92 bin ton olmuştur.
- Toplam kırmızı et arz miktarı 2 milyon 174 bin ton olarak gerçekleşmiştir.
- Toplam kırmızı et tüketimi 2 milyon 171 bin ton olup kişi başına tüketim miktarı 14,5 kg’dır.
- Toplam ihracat ise 2 bin 583 ton olarak gerçekleşmiştir.
- Büyükbaş et üretimi 1 milyon 483 bin ton iken, ithalat 81.164 ton, ihracat ise 2 bin 63 ton olarak gerçekleşmiştir.
- Büyükbaş kırmızı ette kişi başına tüketim miktarı 9,9 kg’dır.
- Toplam küçükbaş et üretimi 609 bin ton olup, kişi başına küçükbaş et tüketimi ise 4,5 kg’dır.

Türkiye’de Tahmin 2025

- Toplam üretim 2 milyon 92 bin ton olarak tahmin edilmektedir.
- İhracat miktarının ciddi bir düşüşle 2 bin 583 ton olacağı, toplam tüketimin ise 2 milyon 360 bin ton olacağı beklenmektedir. Kişi başına kırmızı et tüketim miktarının ise bir önceki yıla göre artarak 16,7 kg olacağı tahmin edilmektedir.
- Türkiye büyükbaş et üretiminin 1 milyon 689 bin ton olması beklenmektedir. İhracatın 1.338 ton olacağı toplam tüketimin de yaklaşık 1 milyon 690 bin ton olarak gerçekleşeceği düşünülmektedir.
- Kişi başına büyükbaş et tüketiminin ise 2025 yılında 11,9 kg olacağı tahmin edilmektedir.
- Küçükbaş et üretiminin %9 artışla 669 bin ton olacağı tahmin edilmektedir. Üretimin talebi karşılaması nedeniyle ithalatın yok denecek kadar düşük olacağı düşünülmektedir.
- Küçükbaş et tüketiminin kişi başına 4,8 kg olarak kalacağı tahmin edilmektedir.

1. DÜNYADA DURUM ve TAHMİN

1.1. Dünya Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvancılık Durum ve Tahmin

İnsanların sağlıklı ve dengeli beslenmesi, hayvancılığa bağlı sanayinin gelişmesi, kırsal alanda kısa vadede ve en az yatırımla istihdam yaratılması, aile ekonomisinin desteklenmesi, kalkınmada öncelikli yörelerin gelişmesi amacıyla hayvancılık dünya ülkeleri için hayati öneme sahiptir. Tarımda ileri ülkelerin çoğunda hayvancılığın tarımsal üretim içerisindeki payı %50'nin üzerindedir. Bu oran Fransa'da %60 iken, İngiltere'de %70, Almanya'da ise %75'e kadar yükselmiştir. Dünya tarımsal üretim değeri 2022 yılında yaklaşık 3,8 trilyon dolar iken bunun üçte biri hayvancılık sektörü tarafından karşılanmıştır (FAO, 2025).

Dünya et üretimi 2024 yılında 373 milyon ton olup, bunun %40'ı kanatlı eti, %33'ü domuz eti %21'i büyükbaş, %5'i ise küçükbaş et üretiminden karşılanmaktadır (FAO, 2025). Dünya

büyükbaş ve canlı hayvan varlığı 2023 yılında bir önceki yıla göre %1, küçükbaş hayvan varlığı ise %3 oranında artarak toplam 3,7 milyon baş olarak gerçekleşmiştir. Dünya genelinde yetiştiricilerin hayvan sayısını artırmaktan ziyade hayvan başına düşen et verimini artırıcı besleme yöntemlerini uygulamaları ve çoğu ülkede tüketici tercihlerinin beyaz ete yönelmesi hayvan sayısındaki artışı sınırlamaktadır.

Dünya sığır varlığı 2015 yılında 1 milyar 452 milyon baş, 2023 yılında ise 1 milyar 236 milyon baş civarında gerçekleşmiştir (FAO). Hindistan ve Brezilya en fazla hayvan varlığına sahip ülkelerdir. Bu iki ülke toplam hayvan varlığının yaklaşık %40'ını oluşturmaktadır. Çin ve ABD diğer önemli sığır varlığının olduğu ülkelerdir (Tablo 1).

Tablo 1. Dünya sığır varlığı (Bin Baş)

Ülke	2021	2022	2023
Hindistan	375.300	376.700	377.600
Brezilya	239.745	241.616	242.365
Çin	146.507	151.762	156.446
ABD	130.493	127.857	124.415
Diğer	611.494	614.575	615.453
Dünya	1.226.816	1.233.171	1.235.699

Kaynak: FAO, 2025

Dünya küçükbaş hayvan varlığı 2020 yılında 2 milyar 395 milyon baş iken 2022 yılında 2 milyar 467 milyon başa ulaşmıştır. Aynı dönemde dünya keçi varlığı ise 1 milyar baştan 1,1 milyar başa çıkmıştır (FAO, 2025). Dünyada küçükbaş hayvan varlığı açısından Çin, Hindistan ve Sudan ön planda yer almaktadır. Dünya dana eti üretimi 2020 yılında 57,6 milyon ton iken 2023 yılında 59,9 milyon tona yükselmiştir. Üretimde en fazla payı Çin, Brezilya ve ABD almaktadır. Bu ülkeler toplam üretimin %50'sini oluşturmaktadır. Dünya dana eti ithalat miktarı ise yıllar itibarıyla değişmekle birlikte ortalama 10 milyon ton düzeyindedir. 2022 yılı itibarıyla en önemli

Tablo 2. Dünya küçükbaş hayvan var. (Bin Baş)

Ülke	2020	2021	2022
Çin	306.679	319.820	326.390
Hindistan	226.620	224.016	225.338
Sudan	73.174	73.430	73.932
Avusturalya	67.424	71.999	74.242
İran	63.251	72.135	73.891
Dünya	2.394.539	2.426.338	2.466.921

ithalatçı ülke Çin olup, toplam ithalatın yaklaşık %70'ini karşılamaktadır. İhracat ise 2022'de yaklaşık 12 milyon ton olup, Brezilya, Hindistan, önemli ihracatçı ülkelerdir. Küçükbaş et üretiminde Çin, Hindistan ve Okyanusya en önemli üç ülkedir. Bu üç ülke üretimin yaklaşık %45'ini oluşturmaktadır. Küçükbaş et ihracatında Avusturalya, Yeni Zelanda ve AB ülkeleri toplam ihracatın yaklaşık %75'ini oluşturmaktadır. Çin, ABD ve Suudi Arabistan ise önemli küçükbaş ithal eden ülkelerdir. Çin %36 ile ilk sırada yer almaktadır. FAO'nun 2024 yılı tahminlerine göre hayvan hastalıklarındaki artış ve üretim maliyetlerindeki yükseliğe rağmen gıdaya olan talep artışının da etkisiyle 2024'te küresel et

üretiminde bir artışın gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Ayrıca Asya'daki et ithalatı talebindeki bir artışın küresel et ticaretinde genel olarak hafif bir büyümeyi destekleyeceği beklenmektedir.

Brezilya, Çin, Pakistan, Avustralya ve Vietnam'da beklenen üretim artışlarının, 2022'deki daralmayı telafi etmesi nedeniyle, küresel et üretiminin 2022'de 360 milyon tondan 2024'te 364 milyon tona (karkas ağırlığı eşdeğeri) ulaşacağı tahmin edilmektedir. Avrupa Birliği ve Arjantin'de üretimin bir miktar azalacağı beklenmektedir. Arjantin'in et üretiminin, yem üretimindeki azalma, yüksek girdi maliyetleri ve kötü mera koşulları nedeniyle düşmesi beklenmektedir.

Brezilya'da et ihracatının, ülkenin hayvan hastalıklarından ari durumu, rekabetçi fiyatlar ve ihracat pazarlarının çeşitlendirilmesi sayesinde %5 artacağı ve Brezilya'nın küresel et ticaretindeki payının %23 civarında olacağı tahmin edilmektedir. Büyükbaş ve küçükbaş hayvan eti üretiminin artmasıyla Avustralya'nın, özellikle Kuzey Amerika ve Doğu Asya'ya olan ihracatını da artırması muhtemeldir.

Küresel küçükbaş eti üretiminin Asya ve Okyanusya'da da artması beklenmektedir. Küresel küçükbaş eti üretiminin, özellikle Avustralya, Çin, Türkiye ve Birleşik Krallık'ta öngörülen üretim artışlarının etkisiyle 2024'te yıllık %1 artışla 17 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir. Dünyanın en büyük ikinci koyun eti ihracatçısı olan Yeni Zelanda'daki üretimin, artan karkas ağırlıkları, düşük sürü boyutu nedeniyle üretimdeki düşüşü dengeleyebileceğinden, genel olarak sabit kalması beklenmektedir. Uygun hava koşulları, yüksek üreme seviyeleri ve genetik iyileştirmelerin koyun sürüsünü artırması beklenmektedir.

Avustralya'da bu yılki büyümenin, karkas ağırlıkları ve kesimin artması, üretimin desteklenmesi, artan iç talep ve yüksek fiyatlar, Çin'de ve Türkiye'de küçükbaş eti üretimini teşvik etmesi beklenmektedir. Yüksek girdi maliyetlerine rağmen, geçen yıldan yüksek miktarda hayvan aktarımı ve damızlık stoktaki bazı artışlar Birleşik Krallık'ta da küçükbaş hayvan eti üretimini artırabilir.

Avrupa Birliği'ndeki küçükbaş hayvan eti üretiminin, daha düşük ulusal koyun sürüsü ile uyumlu olarak, kesime hazır hayvanların kısıtlı tedariki nedeniyle düşeceği tahmin edilmektedir. Dünya küçükbaş eti ihracatının 2024'te %5,2 artarak 1,1 milyon tona ulaşacağı ve bunun da Okyanusya'dan Asya'ya yapılan yüksek sevkiyatları yansıtacağı tahmin edilmektedir.

İthalatla ilgili olarak, daha yüksek tüketici talebinin yerel kaynaklardan gelen arzı aşması nedeniyle Çin'in bu yıl daha fazla koyun eti satın alması beklenmektedir. Avrupa Birliği tarafından yapılan ithalatın da artacağı öngörülmekte ve bunun ağırlıklı olarak İngiltere'den yapılacağı düşünülmektedir.

Dünya büyükbaş eti üretimi incelendiğinde 2022 yılında toplam 73,8 milyon ton büyükbaş et üretiminin %17'si (13 milyon ton) ABD'de, %14'ü (10 milyon ton) Brezilya'da, %10'u (7 milyon ton) Çin de üretilmiştir.

Büyükbaş arz ve kullanımı incelendiğinde 2025 yılında üretimin 283 milyon 790 bin baş, toplam arzın ise 1,2 milyar baş olması beklenmektedir. Dünya büyükbaş hayvan ithalatı 2,2 milyon baş iken ihracatın ise 4,9 milyon baş olarak gerçekleşmesi beklenmektedir (USDA, 2025).

Dünya Dana Eti Durum ve Tahmini

Tablo 3. Dünya büyükbaş arz ve kullanımı (Bin Baş)

	2021	2022	2023	2024	2025 (Tahmin)
ARZ					
Başlangıç Stokları	937.488	940.077	943.741	932.467	923.778
Üretim	286.382	290.400	289.237	285.499	283.790
İthalat	2.946	2.694	2.721	2.545	2.177
Toplam Arz	1.226.816	1.233.171	1.235.699	1.220.511	1.209.745
KULLANIM					
Kesilen Hayvan	235.794	240.248	244.643	247.905	246.399
İhracat	4.542	4.315	5.033	5.432	4.876
Kayıplar	46.403	44.867	45.235	43.396	43.557
Toplam Kullanım	1.226.816	1.233.171	1.235.699	1.220.511	1.209.745
Bitiş Stokları	940.077	943.741	940.788	923.778	914.913

Kaynak: USDA, 2025

Dünya et üretimi 2024’de son 5 yıla göre %5,6 büyüme kaydetmiştir. Bu büyüme de Çin, Brezilya, Avustralya ve Vietnam’daki üretim artışlarından kaynaklanmıştır. Avrupa Birliği, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, İran ve Arjantin’de yaşanan düşüşlerin etkisiyle büyüme sınırlı kalmıştır. Dünya dana eti arz ve kullanımı incelendiğinde 2023’de 59,9 milyon ton olan dana

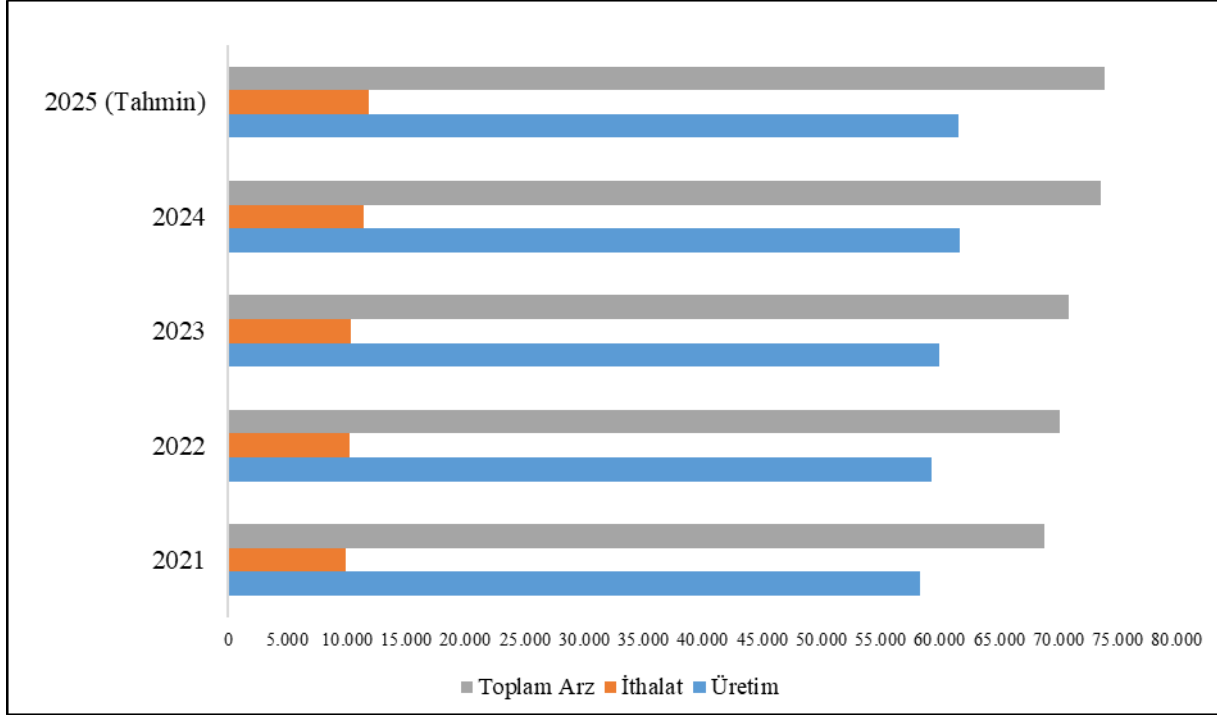
eti üretimi %3 artarak 2024’de 61,7 milyon tona yükselmiştir. Küresel bazda artan talep ve nüfus artışının da etkisi ile dünya genelinde toplam ithalat %11 artış göstermiştir. Aynı dönemde ihracattaki artış oranı ise %8 olarak gerçekleşmiştir. 2025 yılında dünya dana eti üretiminin 61,6 milyon ton civarında olacağı tahmin edilirken, toplam kullanım miktarının 73,9 milyon ton olması beklenmektedir.

Tablo 4. Dünya dana eti arz ve kullanımı (Bin Ton)

	2021	2022	2023	2024	2025 (Tahmin)
ARZ					
Başlangıç Stokları	553	547	598	518	517
Üretim	58.358	59.324	59.962	61.657	61.551
İthalat	9.948	10.229	10.321	11.438	11.801
Toplam Arz	68.823	70.104	70.881	73.613	73.869
KULLANIM					
Tüketim	56.927	57.587	58.323	60.106	60.296
İhracat	11.349	11.919	12.040	12.990	13.065
Toplam Kullanım	68.823	70.104	70.881	73.613	73.869
Bitiş Stokları	547	598	518	517	508

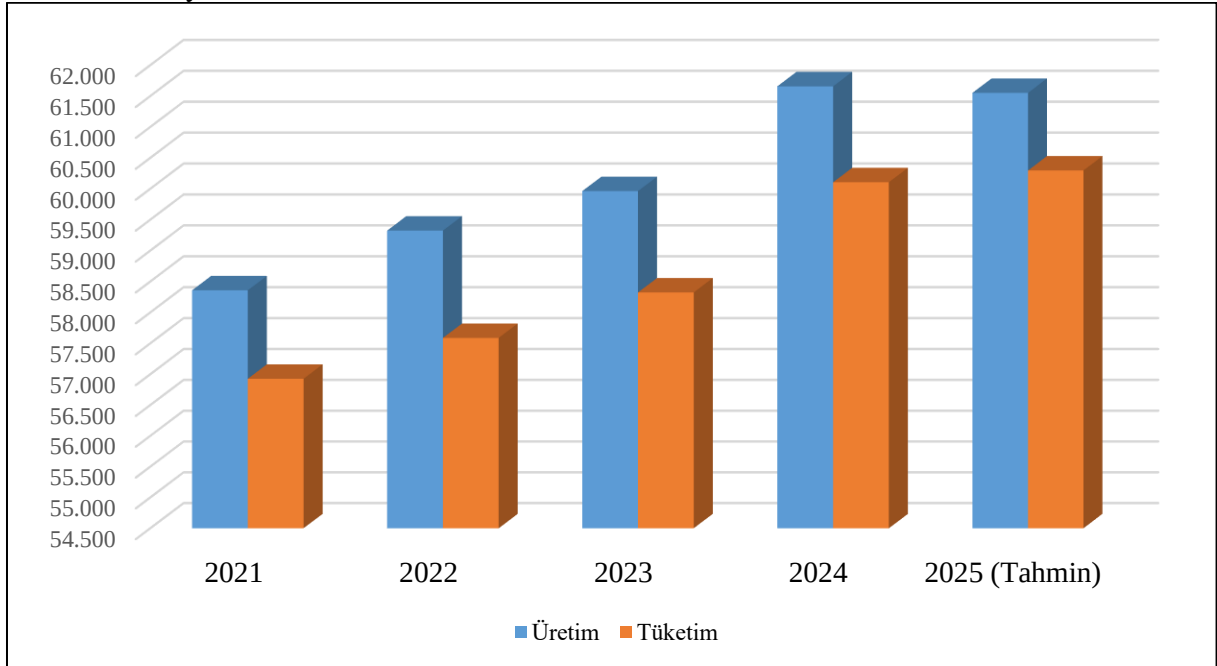
Kaynak: USDA, 2025

Grafik 1. Dünya dana eti arzı (Bin Ton)

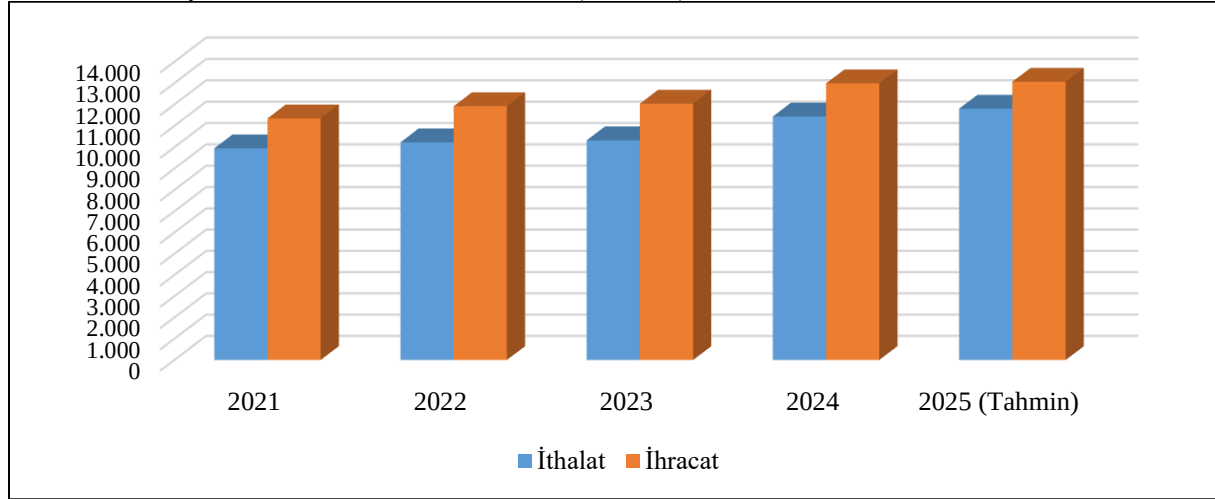
Kaynak: USDA, 2025

Grafik 2. Dünya dana eti üretimi ve tüketimi

Kaynak: USDA, 2025

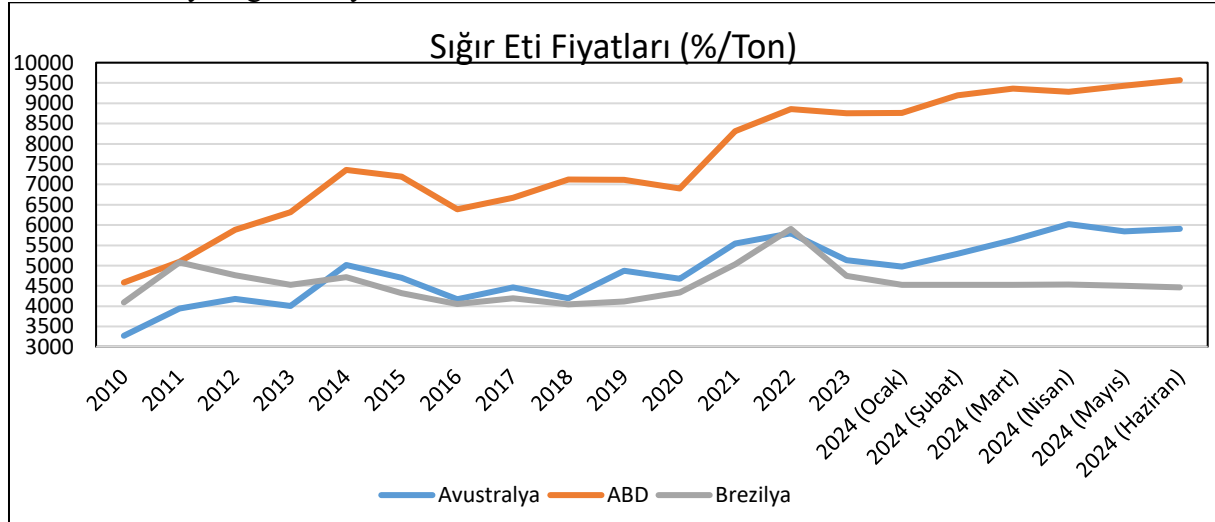
Grafik 3. Dünya dana eti ithalatı ve ihracatı (Bin ton)

Kaynak: USDA, 2025

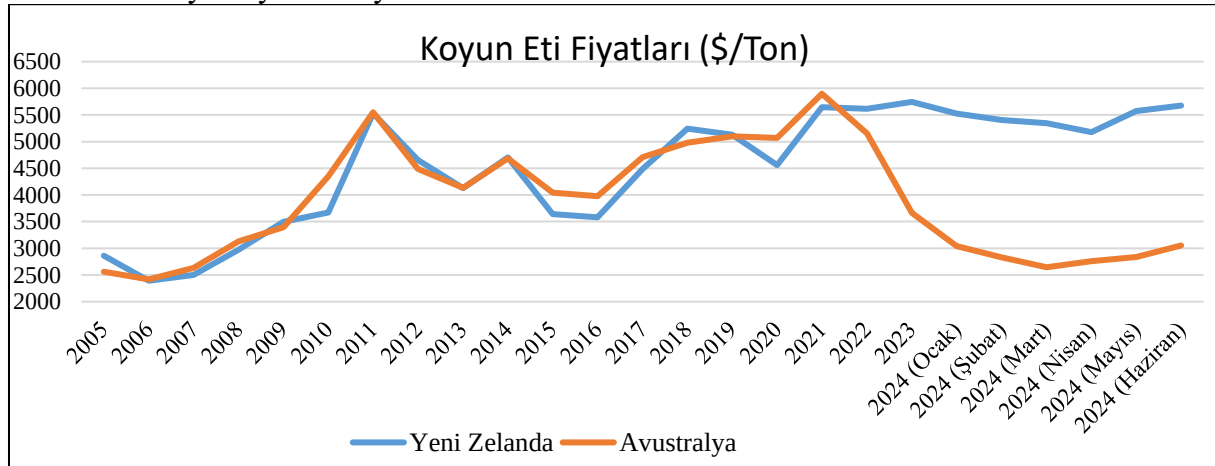
1.1.2. Dünya fiyatları

Grafik 4. Dünya sığır eti fiyatları

Kaynak: FAO, 2025

Grafik 5. Dünya koyun eti fiyatları

Kaynak: FAO, 2025

Uluslararası piyasalarda sığır ve koyun eti fiyat endeksinin 30 yıllık periyodu incelendiğinde 2002 yılında sığır eti fiyat endeksi 41 ile en düşük seviyesinde iken 2022 yılının başında 135 ile en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Koyun etinde ise 2000 yılında en düşük seviye 28 olarak görülmüştür. 2021 yılında 156 ile endeks zirvesine ulaşmıştır. 30 yıllık süreçte koyun etindeki fiyat artışı sığır etine göre daha fazla olmuştur. Uluslararası piyasalarda sığır eti karkas fiyatı incelendiğinde piyasada en önemli üretici olan ABD, Brezilya ve Avusturalya ülkeleri arasında en fazla artışın ABD’de gerçekleştiği görülmektedir. 2010 yılında ton başına 4585 \$ olan karkas fiyatı 2023 yılında 8750 \$ seviyesine ulaşmıştır. 2024 yılının Ağustos ayında ise en yüksek seviyesi olan 9795 dolar seviyesine yükselmiştir. Aynı dönemde Avustralya ve Brezilya’da fiyat dalgalanması daha stabil düzeyde gerçekleşmiştir. Avustralya’da 2010 yılında 3.272 \$ olan karkas fiyatı, 2022’de 5.795 \$ seviyesine çıkarken, 2023 yılında ise 5.135 \$

seviyesine düşmüştür. 2024 ağustos ayında ise 6.202 \$ seviyesine ulaşmıştır. Brezilya’ da ise 2010 yılında 4 bin 93 \$ olan sığır eti karkas fiyatı 2024 ağustos ayında ise 4 bin 452 \$ seviyesinde gerçekleşmiştir (FAO, 2025).

Koyun eti karkas fiyatlarındaki değişimin sığır etine göre daha dalgalı olduğu görülmektedir. Dünya koyun eti piyasasına hâkim iki ülke olan Yeni Zelanda ve Avustralya’daki fiyatlar incelendiğinde 2005 yılında yeni Zelanda’da 2 bin 900 dolar olan koyun eti karkas fiyatı, 2024 ağustos ayında 5.870 dolar seviyesine ulaşmıştır. Avustralya’da ise 2005 yılında 2.600 dolar olan karkas et fiyatı 2024 ağustos ayında 3.316 dolar seviyesine ulaşmıştır.

Avrupa Birliği sığır eti karkas fiyatları, 2021 yılı Ocak ayında 3,9 Euro/kg iken 2022 yılı haziran ayına kadar yükseliş göstererek 5,3 Euro/kg seviyesine ulaşmıştır. Daha sonraki süreçte dalgalı seyrizlemiş ve 2022 Aralık ayında 4,9 Euro/kg olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılında ise 5 Euro/kg seviyesinde bulunmaktadır.

Tablo 5. Dünya kuzu karkas fiyatları (euro/kg)

Kuzu Karkas Fiyatı	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
İspanya	4,92	5,23	5,05	4,78	5,69	6,55	6,85	7,10
Yeni Zelanda	3,34	3,96	4,48	4,64	4,04	4,87	5,13	4,12
Fransa	6,19	6,21	6,29	6,25	6,74	7,37	7,73	8,17
Avustralya	3,63	4,20	4,21	4,62	4,47	5,01	5,32	4,02
İrlanda	4,82	4,77	5,05	4,76	5,25	6,67	6,78	6,72

Kaynak: FAO, 2025

Tablo 6. Dünya sığır ve koyun eti üretici fiyatları (\$/kg)

		2019	2020	2021	2022	2023
Brezilya	Sığır Eti	12,5	14,3	19,3	19,2	16,0
	Koyun Eti	15,3	18,3	23,7	22,6	22,3
ABD	Sığır Eti	4,2	3,9	4,4	5,1	6,2
	Koyun Eti	6,8	6,0	7,4	7,4	7,5
AB	Sığır Eti	3,6	3,5	3,9	5,0	4,9
	Koyun Eti	5,3	5,8	6,7	7,2	7,4
İngiltere	Sığır Eti	3,3	3,5	4,0	4,3	4,0
	Koyun Eti	4,2	4,8	5,8	5,7	5,5
Avusturalya	Sığır Eti	4,4	5,3	6,3	5,3	4,8
	Koyun Eti	6,8	7,4	8,0	6,7	4,9
Yeni Zelanda	Sığır Eti	3,7	3,5	3,4	4,0	3,9
	Koyun Eti	6,9	7,0	6,3	8,1	6,9

Kaynak: OECD, 2025

2. TÜRKİYE'DE DURUM ve TAHMİN

2.1. Kırmızı Et Durum

Kırmızı et sektörü insanların sağlıklı ve dengeli beslenmesi, hayvancılığa bağlı sanayinin gelişmesi, kırsal alanda istihdam yaratılması, aile ekonomisinin desteklenmesi, kalkınmada öncelikli yörelerin gelişmesi, tarımda rantabilitenin artırılması ve AB'ye girişte en kritik alt sektör olması nedeniyle Türkiye için hayati bir öneme sahiptir.

Sağlıklı ve dengeli beslenmenin en önemli koşullarından biri kişi başına tüketilmesi gereken günlük proteinin %40-50'sinin hayvansal kaynaklı proteinlerden karşılanmasıdır (Aygün vd., 2004). Ancak Türkiye'de kişi başına tüketilen proteinin sadece %29'u hayvansal ürünlerden sağlanmaktadır (Gündüz vd., 2006). Bu oranın düşük olmasında hayvansal ürün fiyatları, tüketim alışkanlıkları ve tüketici tercihleri rol oynamaktadır.

Ekonomik yönden güçsüz olan, bütün yörelerde çalışma şekli hemen hemen birbirlerine benzeyen ve genellikle küçük ölçekli olan sığır besiciliği yapan bu işletmelerin faaliyetlerini sürdürebilmeleri ve piyasada sıkça görülen fiyat dalgalanmaları karşısında ayakta kalabilmeleri güç olmaktadır. Bütün bunlara rağmen, hayvansal üretim faaliyeti gerek işletme sayısı ve gerekse ortaya çıkardığı ekonomik değer açısından çok önemli bir sektör durumundadır. Tarım sektöründe gelişme göstermiş olan ülkelerin çoğunda hayvancılığın tarımsal üretim içerisindeki payı %50'nin üzerindedir (Aydemir ve Pıçak, 2007). Türkiye'de yaklaşık 3 milyon tarım işletmesi bulunmakta ve bu işletmelerin %2,36'sında yalnızca hayvancılık yapılmakta, %67,43'ünde ise bitkisel ve hayvansal üretim birlikte gerçekleştirilmektedir. Türkiye'de sığır besiciliği işletmeleri için kuruluş yeri seçiminde önemli iki faktör vardır. Bunlardan birincisi; beside çok miktarda kullanılan yemin ucuz temin edilmesi, ikincisi ise; pazara ulaşımın kolay olmasıdır. Bu nedenle sığır besiciliği faaliyetleri gerekli yem kaynaklarının bol ve ucuz olduğu yörelerde yoğunlaşmaktadır (Sayılı, 2001).

Türkiye'de 2024 yılı itibarıyla toplam büyükbaş hayvan sayısı 16,9 milyona ulaşmıştır. Hayvan sayısındaki son 20 yıldaki artış %70 olmuştur. Sığır varlığının %48,7'sini kültür ırkı, %43'ünü melez ırkı, %8,3'ünü ise yerli ırk sığırlar oluşturmaktadır (Ek Tablo 9). Küçükbaş hayvan varlığı ise 2009 yılına kadar azalmış bu yıldan sonra Tarım ve Orman Bakanlığının küçükbaş hayvancılığa yönelik uygulamış olduğu desteklerin artırılması ve küçükbaş hayvancılığın teşvik edilmesi sayesinde artmaya başlamıştır. Koyun-keçi varlığı 1992'de 50 milyon baş iken, 2000 yılında 36 milyon baş, 2009 yılında ise en düşük seviyesi olan 26,7 milyon başa kadar düşmüştür. Bu yıldan itibaren tekrar yükselişe geçerek 2017 yılı itibarıyla 44 milyon başa, 2024 yılında ise 54,9 milyon başa ulaşmıştır. Son 20 yıldaki hayvan varlığında ise %75'lik bir artış olmuştur. Küçükbaş hayvancılıkta en büyük azalış tiftik keçisinde görülmüştür. 1992 yılında 1,1 milyon baş olan tiftik keçisi sayısı 2010 yılında 153 bin başa düşmüş, 2017 yılında, 216 bin başa, 2024'de ise 202 bin başa kadar yükselmiştir (Ek Tablo 10).

Toplam kırmızı et üretiminin %71'i büyükbaş, %29'u ise küçükbaş hayvancılıktan sağlanmaktadır. 2005 yılında 733 bin ton olan kırmızı et üretimi 2014 yılında 1 milyon ton seviyesini aşmış, 2023 yılında ise 2 milyon 368 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Kırmızı et üretim miktarındaki artışta hayvan sayısındaki artışın yanı sıra birim hayvan başına düşen verimdeki artışın da etkisi büyüktür. 2011 yılında 227 kg olan ortalama sığır karkas ağırlığı, 2015 yılında 233 kg'a ulaşmıştır. 2023 yılı itibarıyla ise 287 kg seviyesindedir. Toplam ithalat miktarı kırmızı etteki talebe bağlı olarak yıllar itibarıyla değişkenlik göstermiştir. 2020 yılında yaklaşık 6 bin ton olan ithalat miktarı, 2024 yılında 82 bin ton ile en yüksek seviyesine ulaşmıştır. 2025 yılında ise yaklaşık 51 bin ton olacağı düşünülmektedir. 2017 yılında en fazla kırmızı etin ithal edildiği ülkeler büyükbaşta Polonya, Fransa ve Bosna Hersek olmuştur (TÜİK, 2025). Kırmızı ette

ihracat kaleminin önemli bir yeri olmazken son 5 yılda ortalama 1.600 tonluk bir ihracat gerçekleştirilmiştir. 2022 yılında en fazla ihracat yapılan ülkeler büyükbaşta Almanya, Malta, küçükbaşta ise Almanya ve Belçika olarak karşımıza çıkmıştır. Toplam arz miktarı ise üretimdeki artışın da etkisiyle sürekli artış göstermiştir. 2020 yılında toplam kırmızı et arzı 1 milyon 783 bin ton iken, 2024 yılında bu değer 2,2 milyon ton civarındadır. Son yıllarda kırmızı ete

olan talep artışı nedeniyle toplam kırmızı et tüketimi artış göstermiştir. 2020 yılına toplam tüketim 1,8 milyon ton iken 2024 yılında 2 milyon ton seviyesinin üzerine ulaşmıştır.

Üretim miktarındaki artış ve nüfustaki değişimin etkisi ile kişi başına tüketim miktarı da değişkenlik göstermiştir. 2020 yılında ortalama 17 kg olan kırmızı et tüketimi 2024 yılında 14,5 kg'a düşmüştür (Tablo 7).

Tablo 7. Türkiye kırmızı et arz ve kullanımı (Ton)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (Tahmin)
ARZ						
Üretim	1.777.529	1.941.207	2.178.039	2.368.660	2.092.114	2.309.000
İthalat	5.587	2.434	2.512	37.054	81.629	50.835
Toplam Arz	1.783.116	1.943.641	2.180.551	2.405.714	2.173.743	2.359.835
KULLANIM						
Tüketim	1.781.459	1.940.893	2.172.956	2.403.634	2.171.160	2.357.752
İhracat	1.657	2.748	7.595	2.080	2.583	1.841
Toplam Kullanım	1.783.116	1.943.641	2.180.551	2.405.714	2.173.743	2.359.593
Kişi Başına Tük. (kg)	17,0	16,2	15,5	16,2	14,5	16,7

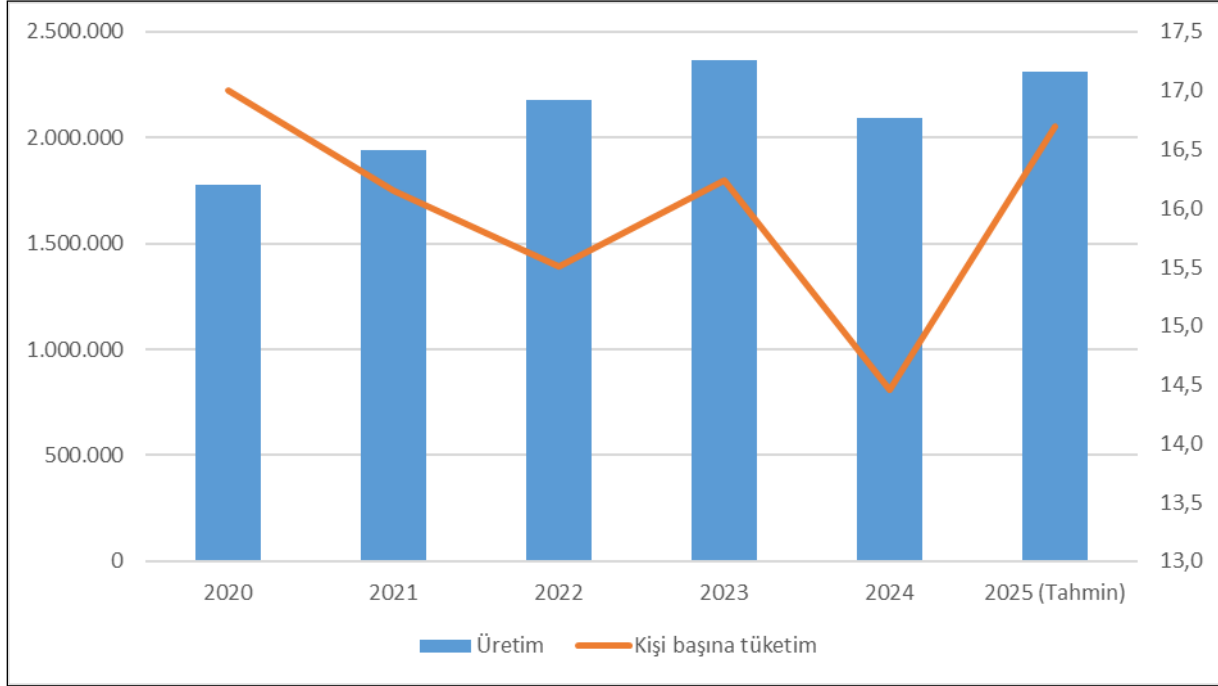
Kaynak: TÜİK ve TEPGE Hesaplamaları *2025 yılı verileri tahmindir.

2.2. Kırmızı Et Tahmini

Türkiye’de hayvan başına verim artışı, hayvancılığa yönelik uygulanan projelerin ve desteklerin de etkisiyle son yıllarda artış göstermiştir. 2020 yılında 1,8 milyon ton olan kırmızı et üretimi %33 artışla 2023 yılında 2,4 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. 2025 yılında ise üretim bir miktar düşüşle 2,3 milyon ton olması beklenmektedir İthalat miktarı yıllar itibarıyla değişkenlik göstermekle birlikte 2024 yılında 82 bin ton seviyesine ulaşmış, 2025 yılında ise 51 bin ton olacağı tahmin edilmektedir. Üretim ve

ithalattaki artışında etkisiyle 2024 yılında 2 milyon 173 bin ton olan toplam arzın 2025 yılında 2 milyon 360 bin ton olması beklenmektedir. İhracat miktarı da yıllar itibarıyla farklılık göstermekle birlikte 2022 yılında 7 bin 595 ton olarak son 5 yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. 2025 yılında ise tahmini ihracat miktarının 1.841 ton olacağı düşünülmektedir. Kişi başına kırmızı et tüketimi son 5 yılda 15-17 kg arasında gerçekleşirken, 2020 yılı en yüksek seviyesindedir. 2025 yılı tahmini kırmızı et tüketiminin ise 16,7 kg olarak gerçekleşmesi beklenmektedir (Tablo 7).

Grafik 6. Türkiye kırmızı et üretim ve kişi başına tüketim (kg)

Kaynak: TÜİK, 2025

2.3. Büyükbaş Kırmızı Et Durum

Türkiye büyükbaş et arz ve kullanımı 2020 yılından itibaren sürekli artış göstermiştir. 2020 yılında 1 milyon 341 bin ton olan üretim miktarı %11 artışla 2024 yılında 1 milyon 483 bin tona ulaşmıştır. Büyükbaş et üretim miktarındaki artışta hayvan sayısındaki artışın yanı sıra birim hayvan başına düşen verimin de etkisi büyüktür. 2024 yılında toplam büyükbaş hayvan varlığı illere göre incelendiğinde Konya, Erzurum ve İzmir en önemli 3 il olarak ön plana çıkmaktadır. Konya 944 bin, Erzurum 709 bin, İzmir ise 883 bin büyükbaş hayvan varlığına sahiptir. Bu üç il toplam hayvan varlığının yaklaşık %15'ini oluşturmaktadır. Ankara, Diyarbakır ve Balıkesir ise hayvan sayısı bakımından diğer önemli iller arasında yer almaktadır (Ek Tablo 12). Türkiye büyükbaş kırmızı et ithalat miktarı talebe bağlı

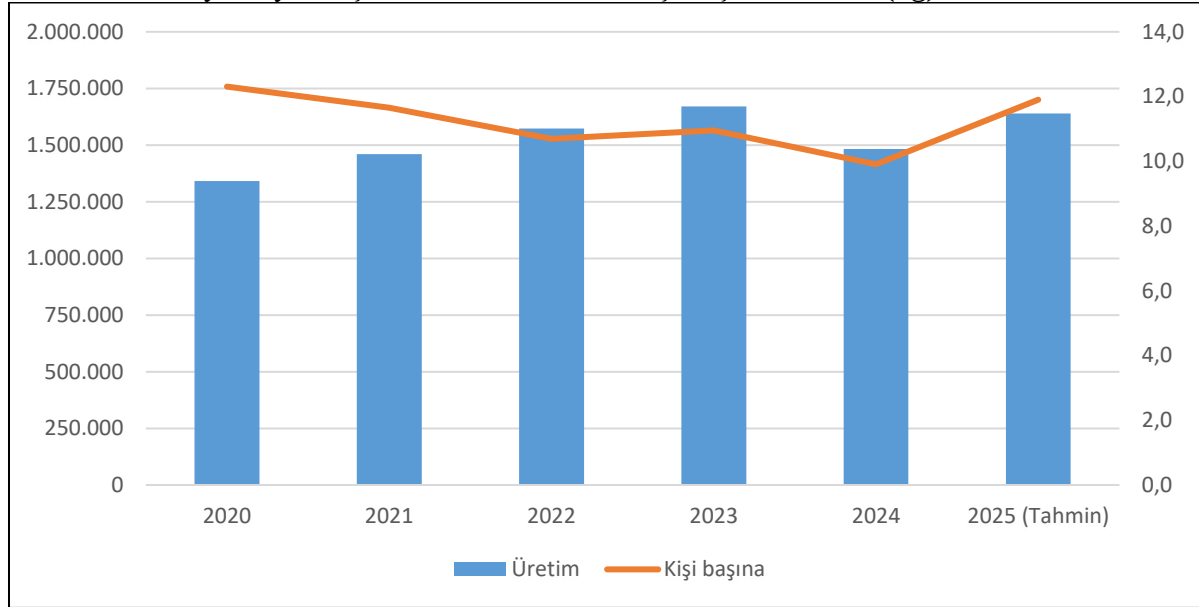
olarak yıllar itibarıyla değişkenlik göstermiştir. 2020 yılında 5 bin 434 ton olan ithalat miktarı 2024'de 81 bin ton ile en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Toplam arz miktarı ise üretimdeki artışta etkisiyle sürekli artış göstermiştir. 2020 yılında toplam büyükbaş et arzı 1 milyon 347 bin ton iken, 2024 yılında 1 milyon 564 bin tona ulaşmıştır. Son yıllarda kırmızı ete olan talep artışı ve nüfusun da etkisiyle büyükbaş kırmızı et tüketiminde değişkenlik görülmüştür. Kişi başına tüketim ise toplam arz ve tüketim miktarındaki artışa paralel olarak 2020 yılında 12,3 kg, 2021 yılında 11,7 kg, 2024 yılında ise 9,9 kg olarak gerçekleşmiştir. Miktar olarak toplam arz ve kullanımı etkilemeyecek kadar düşük olmakla birlikte, kırmızı et ihracat miktarı 2020 yılında 1.281 ton iken, 2021 yılında 1.935 ton, 2024'de ise 2 bin 63 ton olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 8. Türkiye büyükbaş kırmızı et arz ve kullanımı (Ton)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (Tahmin)
ARZ						
Üretim	1.341.446	1.460.719	1.572.747	1.670.606	1.483.042	1.640.000
İthalat	5.434	2.231	2.170	36.538	81.164	50.090
Toplam Arz	1.346.880	1.462.950	1.574.917	1.707.144	1.564.206	1.690.090
KULLANIM						
Tüketim	1.345.599	1.461.015	1.572.300	1.705.453	1.562.143	1.688.752
İhracat	1.281	1.935	2.617	1.691	2.063	1.338
Toplam Kullanım	1.346.880	1.462.950	1.574.917	1.707.144	1.564.206	1.690.090
Kişi Başına Tük. (kg)	12,3	11,7	10,7	11,0	9,9	11,9

Kaynak: TÜİK ve TEPGE Hesaplamaları *2025 yılı verileri tahmindir

Grafik 7. Türkiye büyükbaş kırmızı et üretim ve kişi başına tüketim (kg)

Kaynak: TÜİK, 2025

2.4. Büyükbaş Kırmızı Et Tahmini

Türkiye’de hayvan başına verim artışı hayvancılığa yönelik uygulanan projeler ve desteklerin etkisiyle 2025 yılında büyükbaş kırmızı et üretiminin 1 milyon 640 bin ton olacağı tahmin edilmektedir. İthalat miktarında ise önceki yıllardaki artışın biraz düşeceği ve 2025’de 50 bin ton civarında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. 2020 yılında üretim miktarındaki artışla birlikte

toplam arz miktarının artacağı ve 2025 yılında 1 milyon 690 bin ton olacağı beklenmektedir. İhracat miktarının ise bir önceki yıla göre düşerek 1.338 ton olacağı tahmin edilmektedir. 2024 yılında kişi başına büyükbaş kırmızı et tüketimi 9,9 kg iken, 2025 yılında 11,9 kg olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

2.5. Küçükbaş Kırmızı Et Durum

Beslenme, giyim, istihdam ve ticaretteki payları nedeniyle koyun ve keçi yetiştiriciliğinin Türkiye tarımında önemli ve vazgeçilemeyecek bir yeri vardır (Kaymakçı vd.,2000).

Türkiye'nin doğal yapısı ve çevresel koşullarına bakıldığında küçükbaş hayvancılık için çok elverişlidir. Türkiye'deki meraların büyük çoğunluğu düşük verimli olup, küçükbaş hayvancılık açısından daha uygundur. Özellikle koyun ve keçi yetiştiriciliği, Türkiye'de yapılabilecek en ucuz maliyetli hayvancılıktır (Aksoy ve Yavuz 2012).

Küçükbaş hayvanlar genelde kısa boylu ve verimsiz meralar ile nadas, anız ve bitkisel üretime uygun olmayan alanları değerlendirerek et, süt, yapağı, kıl ve deri gibi ürünlere dönüştürebilme yeteneklerine sahiptir (Bilgin turan ve Ayhan 2009).

Türkiye'de bazı bölgelerde doğal kaynakların, özellikle çayır ve meraların, koyun ve keçilere daha uygun oluşu ve başta kırsal kesimdeki aileler olmak üzere, tüketim alışkanlıkları gibi etmenler, küçükbaş hayvan yetiştiriciliği için uygun bir ortam yaratmaktadır (Dellal vd. 2002a). Türkiye'de özellikle dağlık alanlarda keçi yetiştiriciliği kırsal alanda yaşayan insanlar için önemli bir geçim kaynağı olması bakımından çok önemlidir. Diğer taraftan, Türkiye'de keçi yetiştiriciliğinin önemini gösteren bir diğer unsur da keçi sütüne olan talebin artmasıdır. Bu talebin artmasında günümüzde, anne sütüne eşdeğerdeki tek sütün keçi sütü olduğu görüşüdür (Davran vd., 2009).

Koyun ve keçi yetiştiriciliğine verilen destekler, özellikle 2007 yılından itibaren ıslah projeleri ile keçi ve koyun sütünün faydaları hakkındaki haberlerin de etkisiyle talep artışı meydana gelmiş, koyun ve keçi varlığı son yıllarda artış göstermiştir. 2008-2009 döneminde meydana gelen hayvan sayısındaki düşüşün en büyük sebeplerinden birisi 2008 yılında meydana gelen

kuraklıktır. Bu dönemde kuraklığın etkisiyle yem hammaddesi olan arpa vb. diğer yem bitkileri üretimi azalmıştır.

Koyun-keçi üretiminin hayvansal üretim değerine yaptığı katkı, büyükbaş hayvancılığa göre düşük olmakla birlikte, özellikle marjinal kırsal alanlarda üreticiye gelir ve istihdam katkısı sağlaması itibarıyla vazgeçilmez üretim dallarındandır (Demirbaş vd. 2009).

Türkiye'de 2010 yılı itibarıyla 29,3 milyon baş olan küçükbaş hayvan varlığı, %47 artışla 2024 yılında 54,9 milyona ulaşmıştır (Ek Tablo 10).

Küçükbaş hayvan varlığına sahip iller incelendiğinde 2024 yılında küçükbaş hayvan sayısı 3,3 milyon baş ile en fazla Van iken, Konya 3,2 milyon baş ile ikinci, Şanlıurfa ili 2,6 milyon baş ile üçüncü, Diyarbakır ise 2,3 milyon baş ile dördüncü sırada yer almaktadır. Bu dört il toplam küçükbaş hayvan varlığının %19'unu oluşturmaktadır. Ağrı, Mersin, Diyarbakır, Antalya, Ankara ve Siirt diğer önemli iller arasında yer almaktadır (Ek Tablo 13).

Türkiye küçükbaş kırmızı et arz ve kullanımı incelendiğinde; 2020 yılında yaklaşık 436 bin ton olan üretim miktarı 2023 yılında %60 artışla 698 bin tona yükselmiştir. 2024 yılında bir miktar azalarak 609 bin ton seviyesine düşmüştür.

İhracat miktarı sürekli bir artış eğiliminde olsa bile oldukça düşük seviyelerdedir. 2020 yılında 376 ton olan küçükbaş hayvan et ihracatı, 2021 yılında 813 ton olup, 2024 yılında 520 ton seviyesine ulaşmıştır.

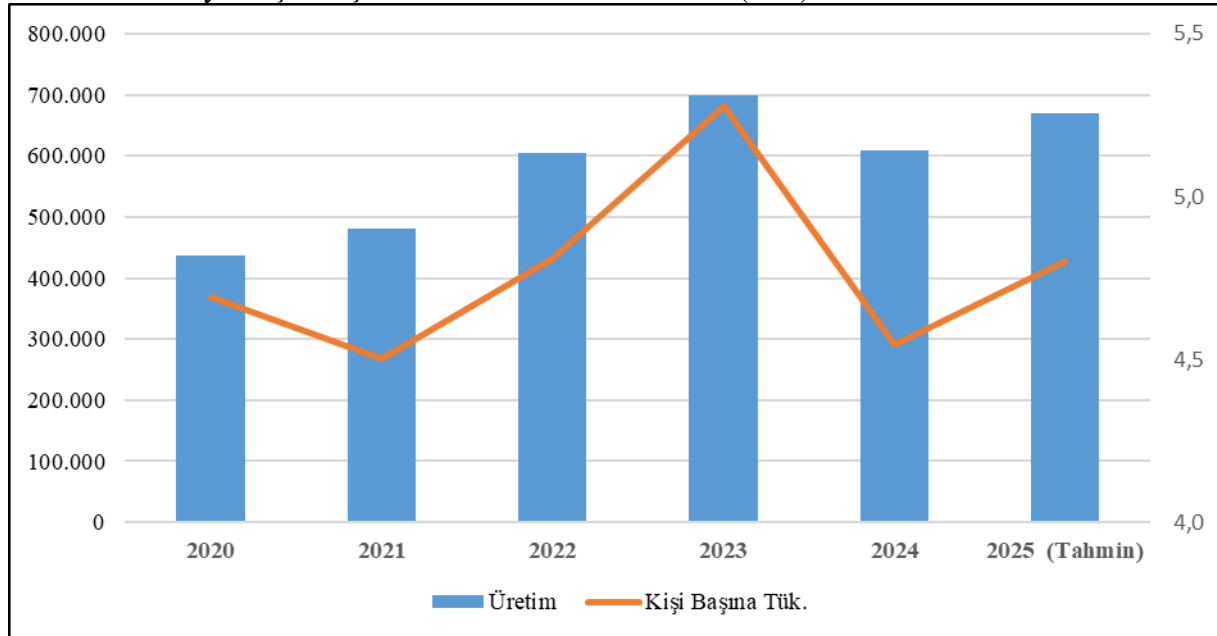
Son yıllarda küçükbaş kırmızı ete olan talep artışı nedeniyle toplam küçükbaş et tüketimi de artış göstermiştir. 2020 yılında 436 bin ton olan tüketim miktarı 2021 yılında 481 bin ton seviyesine ulaşmıştır. 2024 yılında ise üretimdeki artışında etkisiyle 609 bin ton olmuştur. Kişi başına tüketim ise 2020 yılında ortalama 4,7 kg iken 2024'de 4,5 kg olmuştur (Tablo9).

Tablo 9. Türkiye küçükbaş kırmızı et arz ve kullanımı (ton)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (Tahmin)
ARZ						
Üretim	436.083	480.488	605.292	698.054	609.072	669.000
İthalat	153	203	342	516	465	745
Toplam Arz	436.236	480.691	605.634	698.570	609.537	669.745
KULLANIM						
Tüketim	435.860	479.878	600.656	698.181	609.017	669.000
İhracat	376	813	4.978	389	520	503
Toplam Kullanım	436.236	480.691	605.634	698.570	609.537	669.503
Kişi Başına Tük.(kg)	4,7	4,5	4,8	5,3	4,5	4,8

Kaynak: TÜİK ve TEPGE Hesaplamaları *2025 yılı verileri tahmindir.

Grafik 8. Türkiye küçükbaş kırmızı et üretim ve tüketim (Ton)

Kaynak: TÜİK, 2025

2.6. Küçükbaş Kırmızı Et Tahmini

Beslenme açısından hayvansal kökenli besin maddeleri arasında önemli bir yere sahip olan kırmızı et protein açısından zengin bir besin maddesidir. Bu nedenle kırmızı et tüketimi insan sağlığı için vazgeçilmez bir gıda maddesidir. Hayvansal ürünlerde talep, yıllık nüfus artışı, üretim miktarları, nüfusun yaş ve cinsiyet itibarıyla dağılımı, gelir seviyesi ve dağılımı, fiyat ve diğer ürün fiyatlarına bağlıdır.

Türkiye’de kişi başına hayvansal ürünler tüketiminde ulaşılan seviye gelişmiş batı ülkelerinin ulaştığı seviyenin çok altındadır.

Ülkemizde kişi başına tüketilen günlük kalorisinin büyük bir miktarı (%85) bitkisel kalordir. 2020 yılı itibarıyla Türkiye’de kişi başına küçükbaş kırmızı et tüketimi 4,7 kg iken, 2023 yılında, 5,3 kg seviyesine çıkmıştır. 2025 yılında ise 4,8 kg seviyesinde olacağı tahmin edilmektedir. Türkiye’de 2020 yılında 436 bin ton olan üretim 2024 yılında %40 artışla 609 bin tona ulaşmıştır. 2025 yılında da %10 artışla 669 bin ton olması beklenmektedir. Yine önceki yıllarda olduğu gibi üretimin talebi karşılaması nedeniyle 2025 yılında da ithalatın çok düşük olacağı düşünülmektedir.

2.7. Üretici ve Tüketici Fiyatları

Türkiye’de et ve et ürünleri tüketici fiyatları Ek Tablo 8’de verilmiştir. 2014’de 28,4 TL/kg olan dana eti tüketici fiyatı 2022 yılında 3,2 kat artışla 93,6 TL/kg olmuştur. Kuzu eti tüketici fiyatı 2018 yılında 48,0 TL/kg iken 2022 yılında 3,8 kat artışla 102,3 TL/kg seviyesine ulaşmıştır. Borsa fiyatları

ise tüketici fiyatlarına göre daha düşük seyretmekle birlikte aynı dönemdeki fiyat artışları aynı seviyede gerçekleşmiştir. 2014 yılında 19,9 TL/kg olan kuzu karkas fiyatı 2024’de 420 TL/kg, dana karkas fiyatı ise 18,5 TL/kg ‘dan 336 TL/kg seviyelerine ulaşmıştır

2.8. Desteklemeler

Hayvancılık faaliyetlerinde ırk ıslahı, kaba yem üretiminin artırılması, verimliliğin artırılması, işletmelerin ihtisaslaştırılması, işletmelerde hijyen şartlarının sağlanması, hayvan sağlığı ve refahı, hayvan kimlik sisteminin teşviki, hayvansal ürünlerin işlenmesi ve pazarlanması ile ilgili kontrol, takip ve standartların iyileştirilmesi için hayvancılık sektörünün desteklenmesi gerekmektedir (DPT, 2015). Hayvancılık desteklerinin yıllar itibarıyla değerleri ve toplam desteklerden aldıkları paylar görülmektedir. 2000 yılında 2,4 milyar TL olan toplam destek miktarı 2015 yılında ise 10 milyar TL, 2020’de 22 milyar TL, 2024 de ise 91,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 2025 yılında ise toplam 135 milyar TL olması beklenmektedir. Aynı dönemde hayvancılık desteklerinde ise önemli artışlar olmuştur. Hayvancılık desteklerinin 2000 yılında

12 milyon TL iken 2015 yılında bu destek 3 milyar TL’ye ulaşmıştır. 2020’de 7,9 milyar TL, 2024’de ise 19,1 milyar TL iken, 2025 yılında 27 Milyar TL olması beklenmektedir. Toplam destekler içinde hayvancılık desteklerinin aldığı pay 2000 yılında %0,5 iken, 2013 yılında %31 ile en yüksek seviyesine ulaşmış, 2015 yılında %30, 2024 yılında ise %22 oranında gerçekleşmiştir. 2025 yılında ise hayvancılığa 27,1 milyar TL’lik bir bütçe ayrılmıştır.

Türkiye’de hayvancılık destekleri içerisinde en büyük payı büyükbaş hayvan desteği alırken, ikinci sırada ıslah amaçlı küçükbaş hayvan yetiştirici birlikleri desteği, üçüncü sırada ise yem bitkisi üretim desteği gelmektedir. Çiğ sütün değerlendirilmesi, süt prim desteği, diğer önemli desteklerdir.

Tablo 10. Bazı hayvansal ürünlerin tüketici fiyatları

TL/kg	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tüketici (Kuzu Eti)	51,6	60,8	70,9	102,3	-	-
Tüketici (Dana Eti)	45,6	51,4	62,7	93,6	-	-
Borsa (Kuzu Karkas)	41,0	49,0	51,8	93,5	204,2	420,1
Borsa (Dana Karkas)	28,8	35,7	42,7	91,6	211,2	336,3

Kaynak: TÜİK ve Ankara Ticaret Borsası

Tablo 11. Yıllara göre toplam hayvancılık destekleri (1000 TL)

Destekler	2020	2021	2022	2023	2024
Besilik Erkek Sığır Desteği	97.591	11.516	212.896	175.989	249.868
Süt Desteği	2.229.777	2.337.140	3.774.443	4.258.586	5.517.765
Küçükbaş hayvan Desteği	753.516	830.867	1.192.605	2.338.333	4.493.325
Buzağı Desteklemesi	1.862.987	1.782.640	2.229.821	4.551.788	8.623.183
Dişi Manda Desteği	24.043	23.064	42.911	84.614	-
Tiftik Desteği	4.853	7.082	12.227	24.620	32.170
Sürü Yönetimi İstihdam Desteği	55.790	63.096	117.310	266.850	273.420
Sürü Büyütme ve Yenileme Desteği	196.094	345.102	415.861	1.054.415	-
Hastalıktan Ari İşletme Desteği	142.921	140.516	202.014	435.039	-
Aşı, Küpe Desteği	3.827	4.535	2.578	4.739	-
İpekböcekçiliği Desteği	6.854	6.813	12.301	29.769	100.450
Toplam Hayvancılık Desteği	7.823.503	7.366.000	9.701.000	14.000.000	19.106.000
Genel Destekler	19.161.061	22.966.000	39.169.000	57.000.000	63.500.000

Kaynak: HAYGEM, 2025

EK TABLOLAR

Ek Tablo 1. Dünya dana eti arz kullanımı (Ton)

Ülkeler	Arz			Kullanım		
	Baş. Stok	Üretim	İthalat	İhracat	Tüketim	Bitiş Stokları
2021						
Dünya	553	58.402	9.948	11.440	56.916	547
ABD	329	12.734	1.517	1.555	12.717	308
AB-28	0	6.883	321	675	6.529	0
Brezilya	0	9.750	62	2.320	7.492	0
Çin	0	6.980	3.024	17	9.987	0
Arjantin	0	3.000	8	735	2.273	0
Avustralya	0	1.895	24	1.291	628	0
Hindistan	0	4.195	0	1.397	2.798	0
Rusya	0	1.380	298	50	1.628	0
Kanada	0	1.385	212	593	1.002	42
2022						
Dünya	547	59.328	10.226	12.015	57.488	598
ABD	308	12.890	1.538	1.608	12.799	329
AB-28	0	6.710	399	623	6.486	0
Brezilya	0	10.350	72	2.898	7.524	0
Çin	0	7.180	3.502	20	10.662	0
Arjantin	0	3.140	7	823	2.324	0
Avustralya	0	1.878	24	1.238	664	0
Hindistan	0	4.350	0	1.442	2.908	0
Rusya	0	1.320	260	55	1.525	0
Kanada	0	1.395	214	583	1.026	42
2023						
Dünya	598	59.962	10.321	12.040	60.106	517
ABD	329	12.286	1.690	1.378	13.050	273
AB-28	0	6.461	363	624	6.349	0
Brezilya	0	10.950	55	2.897	8.267	0
Çin	0	7.530	3.577	18	11.515	0
Arjantin	0	3.280	3	771	2.338	0
Avustralya	0	2.224	19	1560	705	0
Hindistan	0	4.470	0	1.552	3.041	0
Rusya	0	1.365	275	48	1.692	0
Kanada	42	1.326	241	572	1.001	38
2024						
Dünya	518	61.657	11.438	12.990	60.106	517
ABD	290	12.158	2.103	1.362	13.050	273
AB-28	0	6.630	391	672	6.349	0
Brezilya	0	11.850	55	3.638	8.267	0
Çin	0	7.790	3.743	18	11.515	0
Arjantin	0	3.180	3	845	2.338	0
Avustralya	0	2.584	19	1.898	705	0
Hindistan	0	4.565	0	1.524	3.041	0
Rusya	0	1.440	300	48	1.692	0
Kanada	36	1.310	264	562	1.010	38

Kaynak: USDA, 2025

Ek Tablo 2. Uluslararası koyun eti fiyatları (\$/ton)

Yıllar	Yeni Zelanda	Avustralya
2006	4.479	2.440
2007	4.688	2.675
2008	5.096	3.252
2009	5.281	3.459
2010	5.937	4.398
2011	7.851	5.287
2012	6.528	4.057
2013	6.220	4.079
2014	6.954	4.683
2015	5.899	4.101
2016	5.531	4.110
2017	6.518	4.725
2019	7.119	5.127
2020	7.176	5.254
2021	6.724	5.203
2022	7.993	6.241
2023	8.066	5.300
2024	6.530	4.105
2005 (10 Aylık)	8.148	6.259

Kaynak: FAO, 2025

Ek Tablo 3. Sığır eti ihraç fiyatları (\$/Ton)

Yıllar	ABD	Brezilya	Avustralya
2006	3990	2536	2.892
2007	4202	2741	2.938
2008	4185	3.889	3.434
2009	4130	3.257	2.947
2010	4585	4.093	3.663
2011	5093	5.078	4.310
2012	5885	4.765	4.600
2013	6314	4.527	4.424
2014	7361	4.712	5.438
2015	7195	4.320	5.062
2016	6390	4.053	4.517
2017	6676	4.196	4.792
2018	7118	4.045	4.499
2019	7113	4.119	5.157
2020	6900	4.336	5.023
2021	8310	5.032	5.925
2022	8854	5.905	6.114
2023	8750	4.748	5.533
2024	9370	4.577	6.291
2025 (10 Ay)	9458	5.283	7.621

Kaynak: FAO, 2025

Ek Tablo 4. Dünyada sığır-dana eti kişi başına tüketim (kg)

Ülkeler	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2022
Arjantin	37,9	40,2	43,2	49,4	40,4	38,6	41,2	36,6
Brezilya	24,5	24,7	26,2	26,5	24,2	25,7	26,5	23,6
ABD	26,5	26,3	25,8	24,8	24,8	25,6	25,8	25,9
Avustralya	23,3	22,4	23,7	23,6	22,8	22,1	20,9	28,2
İsrail	19,6	19,3	20,7	20,4	20,2	19,9	20,0	21,8
Şili	14,1	14,6	17,1	16,9	15,0	17,8	18,1	19,5
Kanada	19,7	19,8	19,5	18,0	17,4	17,4	18,4	17,9
Y.Zelanda	19,7	18,4	15,7	14,7	14,5	14,2	12,9	10,6
Rusya	13,5	14,1	12,9	12,6	12,1	9,8	10,6	9,5
G.Afrika	11,1	11,2	11,0	11,0	10,7	10,9	10,9	10,4
Mısır	9,4	9,5	9,5	9,9	10,1	9,2	9,3	6,5
AB (28 Ülke)	11,1	10,8	10,5	10,6	10,8	11,1	11,0	10,3

Kaynak: OECD, 2023

Ek Tablo 5. Dünyada kişi başına koyun ve keçi eti tüketimi (kg)

Ülkeler	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2022
Avustralya	8,0	8,7	8,7	8,1	7,4	8,6	8,5	6,8
Mısır	1,3	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	0,7
Suudi Arabistan	5,3	5,5	5,4	5,5	5,5	5,3	5,3	3,9
Yeni Zelanda	7,8	7,6	6,0	2,4	4,4	2,4	3,0	4,4
İran	3,0	3,2	3,1	3,2	3,2	3,3	3,2	2,5
Uruguay	5,0	4,8	3,4	4,4	5,7	6,6	6,5	-
Güney Afrika	2,9	3,0	3,0	3,1	3,1	3,0	3,0	2,5
Çin	2,6	2,7	2,8	2,9	3,0	3,1	3,1	3,3
Pakistan	2,2	2,2	2,2	2,1	2,1	2,1	2,1	2,9
İsrail	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9	1,8	1,8	1,4
Avr. Bir.(28 Ülke)	2,0	1,9	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9	1,3

Kaynak: OECD, 2023

Ek Tablo 6. Dünya et üretim projeksiyonu (Bin Ton)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Koyun ve Keçi Eti	14.711	15.045	15.343	15.760	16.103	16.405	16.719
Sığır Eti	69.942	70.652	71.187	71.854	72.621	73.400	74.146

Kaynak: OECD, 2022

Ek Tablo 7. Dünya koyun eti üretimi ve projeksiyonu (Bin ton)

Ülkeler	2015	2025
Dünya	14.137	17.438
Çin	4.256	5.728
Afrika	2.972	4.019
Avrupa Birliği	1.241	1.274
Hindistan	742	775
Avusturalya	735	849
Yeni Zelanda	485	444
Pakistan	463	582
İran	298	387
Cezayir	307	393
Rusya	191	199
Güney Afrika	174	188
Mısır	131	158
ABD	76	80

Kaynak: OECD, 2025

Ek Tablo 8. Türkiye et ve et ürünleri tüketici fiyatları (TL/kg)

TL/kg	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tüketici (Kuzu Eti)	51,6	60,8	70,9	102,3	-	-
Tüketici (Dana Eti)	45,6	51,4	62,7	93,6	-	-
Borsa (Kuzu Karkas)	41,0	49,0	51,8	93,5	204,2	420,1
Borsa (Dana Karkas)	28,8	35,7	42,7	91,6	211,2	336,3

Kaynak: ATO, 2025

Ek Tablo 9. Türkiye’de türlerine göre büyükbaş hayvan sayıları (Adet)

Yıllar	Sığır			Manda	Toplam
	Kültür	Melez	Yerli		
1991	1.253.865	4.033.375	6.685.683	366.150	12.339.073
1995	1.702.000	4.776.000	5.311.000	255.000	12.044.000
2000	1.806.000	4.738.000	4.217.000	146.000	10.907.000
2005	2.354.957	4.537.998	3.633.485	104.965	10.631.405
2010	4.197.890	4.707.188	2.464.722	84.726	11.454.526
2011	4.836.547	5.120.621	2.429.169	97.632	12.483.969
2012	5.679.484	5.776.028	2.459.400	107.435	14.022.347
2013	5 954 333	6 112 437	2 348 487	117 591	14.532.848
2014	6.178.757	6.060.937	1.983.415	121.826	14.223.231
2015	6.385.343	5.733.803	1.874.925	133.766	14.127.837
2016	6 588 527	5 758 336	1 733 292	142 073	14.222.228
2017	7 804 588	6 536 073	1 602 925	161 439	16.105.025
2018	8 419 204	7 030 297	1 593 005	178 397	17 220 903
2019	8 559 855	7 554 625	1 573 659	184 192	17 872 331
2020	8 838 498	7 594 127	1 532 857	192 489	18 157 971
2021	8 824 784	7 641 100	1 384 659	185 574	18 036 117
2022	8 295 825	7 324 866	1 231 265	171 835	17 023 791
2023	8 070 159	7 303 667	1 047 430	161 749	16.583.005
2024	8 213 136	7 669 922	941 150	162 051	16.986.259

Kaynak: TÜİK, 2025

Ek Tablo 10. Tür ve ırklarına göre küçükbaş hayvan sayıları (Baş)

Yıl	Koyun - Yerli	Koyun - Merinos	Keçi - Kıl	Keçi - Tiftik
1992	38.575.828	840.110	9.439.600	1.014.340
1993	36.709.000	832.000	9.192.000	941.000
1994	34.823.000	823.000	8.767.000	797.000
1995	32.985.000	806.000	8.397.000	714.000
1996	32.234.000	838.000	8.242.000	709.000
1997	29.376.000	862.000	7.761.000	615.000
1998	28.560.000	875.000	7.523.000	534.000
1999	29.425.000	831.000	7.284.000	490.000
2000	27.719.000	773.000	6.828.000	373.000
2005	24.551.972	752.353	6.284.498	232.966
2010	22.003.299	1.086.392	6.140.627	152.606
2011	23.811.036	1.220.529	7.126.862	151.091
2012	25.892.582	1.532.651	8.199.184	158.102
2013	27.485.166	1.799.081	9.059.259	166.289
2014	29.033.981	2.106.263	10.167.125	177.811
2015	29.302.358	2.205.576	10.210.338	205.828
2016	28.832 669	2.151 264	10.137 534	207.765
2017	31.257 408	2.420 228	10.419 027	215.645
2018	32.513 293	2.681 679	10.698 553	223.874
2019	34.199 467	3.076 583	10.964 374	241.055
2020	38.579 748	3.547 033	11.698 825	287.020
2021	41.182 899	3.994 791	12.051 957	289.557
2022	40.728 954	3.958 934	11.320 208	257.654
2023	38 208 635	3 851 835	10 092 756	210.184
2024	39 871 852	4 208 732	10 619 841	202.243

Kaynak: TÜİK, 2025

Ek Tablo 11. Türkiye'de büyükbaş ve küçükbaş kesilen hayvan sayıları (Baş)

Yıllar	Sığır	Koyun	Keçi
2007	2.713.989	10.792.554	2.755.379
2008	2.797.426	10.826.034	2.706.994
2009	2.826.190	10.477.951	2.487.218
2010	2.932.054	9.691.041	2.244.760
2011	3.126.378	10.700.807	2.391.246
2012	3.421.960	10.755.777	2.841.307
2013	3.457.477	11.194.725	3.273.444
2014	3.525.209	11.991.640	3.681.199
2015	3.706.346	12.808.697	4.097.340
2016	3.993.893	13.277.503	4.346.611
2017	4.334.034	13.244.903	4.346.713
2018	4.844.711	14.133.170	4.392.427
2019	4.856.517	14.546.576	4.513.264
2020	4.812.902	15.801.021	4.692.010
2021	5.134.441	17.125.163	4.907.371
2022	5.480.489	21.563.828	6.112.179
2023	5.811.698	25.437.813	6.753.478
2024	5.077.812	22.573.686	5.117.030

Kaynak: TÜİK, 2025

Ek Tablo 12. Türkiye'de illere göre büyükbaş hayvan sayıları (Baş)

	2019	2020	2021	2024
Adana	259.684	248.307	266.601	249.720
Adıyaman	147.606	146.860	111.470	103.958
Afyonkarahisar	416.500	437.259	441.598	380.929
Aksaray	310.549	336.263	372.932	332.872
Amasya	192.846	202.916	205.330	197.306
Ankara	549.774	580.450	612.939	627.948
Antalya	192.037	190.687	185.421	170.416
Ardahan	348.895	330.168	331.468	330.958
Artvin	63.900	78.165	65.502	51.877
Aydın	445.143	445.444	488.557	509.423
Ağrı	400.320	411.183	413.012	312.309
Balıkesir	543.224	544.121	550.054	570.501
Bartın	59.987	59.786	49.030	38.453
Batman	112.669	122.510	126.777	100.251
Bayburt	100.026	87.182	79.737	66.619
Bilecik	40.953	39.018	38.557	36.615
Bingöl	140.289	144.550	132.307	131.799
Bitlis	104.810	102.077	88.991	62.979
Bolu	136.994	140.595	139.358	118.315
Burdur	217.165	213.798	202.750	202.217
Bursa	242.065	235.781	265.312	213.404
Denizli	293.655	307.093	295.800	265.763
Diyarbakır	663.843	656.074	608.214	589.103
Düzce	64.787	66.100	67.409	50.254
Edirne	160.948	161.666	162.201	140.530
Elazığ	191.431	209.142	187.326	152.537
Erzincan	113.192	124.125	128.289	115.445
Erzurum	827.806	869.009	860.404	708.532
Eskişehir	162.855	170.073	169.938	152.599
Gaziantep	227.568	191.669	200.050	189.306
Giresun	114.907	118.783	118.899	111.249
Gümüşhane	83.791	89.477	81.578	61.906
Hakkari	47.052	38.766	37.923	38.530
Hata	146.732	148.036	149.206	140.464
Isparta	150.959	149.110	165.736	130.468
Iğdır	155.719	157.426	100.400	92.277
Kahramanmaraş	220.163	204.803	242.239	229.087
Karabük	55.653	59.238	50.890	46.970
Karaman	71.134	73.469	67.174	62.347
Kars	596.966	607.754	620.723	604.208
Kastamonu	275.085	287.482	276.859	264.671
Kayseri	350.237	345.511	369.553	427.897
Kilis	13.000	12.950	12.785	13.427
Kocaeli	116.334	126.006	117.480	132.967
Konya	927.082	946.144	957.748	944.383
Kütahya	202.114	194.122	202.112	180.781
Kırklareli	143.929	156.348	157.045	153.398
Kırıkkale	77.775	66.038	67.013	83.263
Kırşehir	236.901	239.819	246.119	289.839
Malatya	180.649	176.729	174.986	181.932
Manisa	249.258	251.689	256.987	261.671

Mardin	123.370	105.202	100.874	85.834
Mersin	130.557	132.919	113.910	101.397
Muğla	267.191	275.565	281.027	247.301
Muş	325.067	331.881	335.798	235.125
Nevşehir	109.635	114.590	114.939	117.250
Niğde	172.019	186.767	179.554	187.875
Ordu	154.051	159.644	162.834	129.949
Osmaniye	80.669	76.055	68.292	64.608
Rize	27.203	21.716	21.175	20.429
Sakarya	178.520	183.712	195.829	190.867
Samsun	381.912	397.627	396.087	338.946
Siirt	40.463	44.131	33.518	27.279
Sinop	99.015	96.202	91.649	82.165
Sivas	385.612	414.361	419.479	361.103
Tekirdağ	149.238	151.011	154.072	139.482
Tokat	313.346	314.917	302.432	248.056
Trabzon	149.896	150.862	154.423	121.324
Tunceli	37.791	37.086	29.314	26.766
Uşak	147.901	143.237	139.619	133.958
Van	180.693	197.483	166.401	149.649
Yalova	13.015	13.826	15.040	12.883
Yozgat	245.825	254.030	242.653	227.993
Zonguldak	87.563	89.473	72.614	56.860
Çanakkale	216.833	221.235	222.691	211.225
Çankırı	154.860	158.479	152.906	151.255
Çorum	246.598	253.604	243.229	199.275
İstanbul	109.160	112.711	109.559	67.263
İzmir	780.253	785.608	781.070	882.862
Şanlıurfa	324.457	344.211	331.181	318.780
Şırnak	92.657	88.055	83.159	61.776

Kaynak: TÜİK, 2025

Ek Tablo 13. Türkiye'de illere göre küçükbaş hayvan sayıları (Baş)

	2019	2020	2021	2024
Adana	833.027	875.041	1.116.289	997.118
Adıyaman	369.938	412.242	368.544	270.452
Afyonkarahisar	1.045.000	1.235.046	1.353.037	1.019.007
Ağrı	1.335.004	1.386.398	1.427.144	1.585.614
Aksaray	753.765	991.397	1.042.621	953.954
Amasya	215.671	247.518	280.505	268.797
Ankara	1.746.476	2.020.889	2.289.641	2.065.182
Antalya	1.273.635	1.312.814	1.505.768	1.209.773
Ardahan	99.240	94.807	118.527	167.774
Artvin	147.121	180.000	179.929	217.032
Aydın	361.124	338.873	377.073	378.522
Balıkesir	1.283.958	1.487.392	1.685.029	1.370.904
Bartın	6.666	6.123	6.322	5.336
Batman	798.608	840.650	954.946	1.024.909
Bayburt	39.951	50.688	70.464	52.891
Bilecik	187.952	192.814	202.466	148.899
Bingöl	635.603	720.852	696.131	655.101
Bitlis	688.239	772.511	795.230	867.461
Bolu	130.581	155.214	158.028	154.605
Burdur	410.055	365.044	350.746	385.266
Bursa	579.525	587.245	592.090	590.977
Çanakkale	715.549	784.664	850.466	762.701
Çankırı	135.983	143.727	179.949	161.591
Çorum	254.200	293.872	323.400	252.682
Denizli	699.302	740.663	739.054	663.730
Diyarbakır	1.923.606	2.091.344	2.209.368	2.300.327
Düzce	17.900	20.850	23.824	18.755
Edirne	355.310	377.972	418.356	389.539
Elazığ	722.178	854.456	1.089.120	883.166
Erzincan	463.182	501.027	550.077	601.386
Erzurum	781.694	904.587	900.623	837.683
Eskişehir	1.034.359	1.184.648	1.268.047	1.179.042
Gaziantep	652.832	648.092	698.317	849.402
Giresun	112.089	134.058	145.840	116.495
Gümüşhane	38.989	52.045	64.420	49.298
Hakkari	666.588	587.276	676.719	753.012
Hata	414.512	473.022	538.745	486.087
Iğdır	1.149.668	1.279.203	1.402.380	1.045.878
İsparta	537.493	585.259	677.293	414.145
İstanbul	149.964	166.326	173.669	167.966
İzmir	913.683	1.057.099	932.930	851.600

Kahramanmaraş	925.327	1.019.351	1.170.072	904.586
Karabük	27.062	32.316	33.368	25.946
Karaman	676.377	753.844	821.740	787.869
Kars	468.501	520.455	604.755	705.843
Kastamonu	98.063	109.072	108.988	75.498
Kayseri	651.505	670.428	778.380	1.016.843
Kırıkkale	145.244	145.550	170.542	197.917
Kırklareli	333.139	407.540	412.162	360.896
Kırşehir	286.682	321.019	338.297	467.653
Kilis	219.616	226.001	222.698	163.514
Kocaeli	106.954	121.377	118.828	104.519
Konya	2.459.960	2.843.229	3.058.681	3.203.620
Kütahya	487.954	468.338	608.870	460.770
Malatya	358.018	359.599	367.606	379.462
Manisa	943.550	1.054.590	1.063.204	878.022
Mardin	982.800	1.088.358	1.119.601	975.076
Mersin	1.695.174	1.839.189	1.762.686	1.685.041
Muğla	443.207	532.507	472.035	404.390
Muş	1.084.591	1.235.552	1.250.000	1.158.210
Nevşehir	179.081	207.057	212.021	232.116
Niğde	589.828	696.137	610.190	624.981
Ordu	135.565	157.321	187.119	183.132
Osmaniye	229.174	235.781	249.684	218.378
Rize	28.303	32.657	31.076	30.606
Sakarya	73.175	87.613	94.493	79.313
Samsun	224.621	259.787	275.793	257.164
Siirt	1.048.057	1.268.977	1.295.989	1.327.740
Sinop	109.566	105.486	100.437	81.965
Sivas	636.582	740.583	919.687	1.009.129
Şanlıurfa	2.215.725	2.581.865	2.428.459	2.614.425
Şırnak	1.196.936	1.372.743	1.297.647	1.283.464
Tekirdağ	309.073	321.376	364.971	352.552
Tokat	378.219	453.991	511.457	437.820
Trabzon	173.363	182.714	208.934	198.499
Tunceli	404.484	432.565	491.571	521.169
Uşak	365.874	422.507	406.611	352.677
Van	2.708.012	3.166.236	3.384.220	3.373.538
Yalova	26.239	32.249	39.085	30.061
Yozgat	340.094	414.230	456.097	537.675
Zonguldak	35.564	38.688	38.023	26.530

Kaynak: TÜİK, 2025

Ek Tablo 14. Türkiye'de büyükbaş ve küçükbaş et üretimi (ton)

Yıllar	Sığır	Koyun	Keçi
2001	493.763	225.555	57.537
2002	496.198	219.311	57.707
2003	489.377	204.441	56.820
2004	488.556	190.105	52.460
2005	491.560	190.539	50.492
2006	514.042	187.236	48.906
2007	549.513	191.428	50.712
2008	581.497	192.647	50.254
2009	608.183	188.496	46.240
2010	647.067	186.121	42.846
2011	710.652	210.171	44.840
2012	790.034	220.359	53.133
2013	798.784	236.186	59.532
2014	815.674	238.670	63.711
2015	862.098	249.863	69.757
2016	956.180	266.675	75.322
2017	1.093.841	262.825	77.794
2018	1.281.234	291.179	82.839
2019	1.330.169	316.170	87.126
2020	1.341.446	345.639	90.443
2021	1.460.719	385.933	94.555
2022	1.572.747	489.354	115.938
2023	1.670.606	569.066	128.989
2024	1.483.042	509.539	99.532

Kaynak: TÜİK, 2025

Ek Tablo 15. Türkiye sığır eti ve koyun eti üretici fiyatları (TL/kg)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Koyun Eti	18,28	20,72	24,24	27,82	31,85	35,78	40,30	49,10	86,62
Keçi Eti	17,00	18,85	22,22	25,09	28,77	32,74	37,27	44,80	78,88
Sığır Eti	17,10	21,14	25,03	27,44	28,76	31,32	35,66	43,52	87,06

Kaynak: TÜİK, 2023

Ek Tablo 16. Türkiye büyükbaş hayvan fiyatları (TL/Baş)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sığır (kültür)	3.379	4.134	5.161	6.046	7.347	7.108	7.919	9.381	16.869
Sığır (melezi)	2.636	3.203	4.015	4.735	6.001	6.037	6.553	7.593	13.423
Sığır (yerli)	2.024	2.474	3.126	3.762	5.667	5.512	6.055	7.026	13.010

Kaynak: TÜİK, 2023

Ek Tablo 17. Türkiye küçükbaş hayvan fiyatları (TL/Baş)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Koyun (merinos)	552	598	687	795	922	1.031	1.200	1.487	2.310
Koyun (yerli)	432	463	539	653	891	1.027	1.217	1.466	2.258
Kıl keçisi	426	450	503	571	742	874	987	1.240	1.909
Tiftik keçisi	361	364	449	540	654	766	827	1.077	1.600

Kaynak: TÜİK, 2023

Ek Tablo 18. Türkiye yem fiyatları

TL/kg	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Besi yemi	0,79	0,91	1,15	1,33	1,64	2,55	5,23	6,70	8,99
Süt yemi	0,80	0,98	1,27	1,44	1,77	2,76	5,68	7,41	6,74

Kaynak: Türkiyembir, 2025

Ek Tablo 19. Türkiye hayvansal üretim değeri (Milyon TL)

YILLAR	Canlı Hayvan	Hayvansal Ürünler	TOPLAM
2003	14.381	13.443	27.824
2004	18.395	15.574	33.969
2005	20.919	16.506	37.425
2006	22.943	18.898	41.841
2007	24.666	22.922	47.588
2008	25.521	23.817	49.338
2009	28.146	26.611	54.756
2010	46.873	38.128	85.001
2011	60.077	42.572	102.649
2012	63.547	49.322	112.868
2013	57.656	40.459	98.115
2014	62.512	44.333	106.845
2015	73.102	55.671	128.773
2016	89.866	62.167	152.032
2017	117.797	69.926	187.723
2018	146.184	79.150	225.334
2019	165.318	93.918	259.236
2020	195.239	108.598	303.837
2021	238.675	-	-

Kaynak: TÜİK, 2023

Ek Tablo 20. Türkiye’de hayvancılık desteklemeleri kapsamında yapılan ödemeler

Yıllar	Toplam Tarımsal Destek (TL)	Toplam Hayvancılık Desteği (TL)	Hayvancılığın Payı (%)
2000	2.444.000	12.000	0,5
2001	2.717.000	41.450	1,5
2002	1.868.856	83.200	4,5
2003	2.669.484	106.089	4,0
2004	3.049.376	249.755	8,2
2005	3.681.977	352.224	9,6
2006	4.743.708	678.983	14,3
2007	5.541.995	722.676	13,0
2008	5.850.507	1.330.322	22,7
2009	4.530.942	895.827	19,8
2010	5.881.069	1.192.617	20,3
2011	7.084.725	1.727.529	24,3
2012	7.635.085	2.216.210	29,0
2013	8.748.800	2.721.993	31,1
2014	9.056.130	2.589.105	28,6
2015	10.003.717	2.932.187	29,3
2016	11.259.645	3.002.060	26,7
2017	12.838.000	3.793.000	29,6
2018	14.049.275	3.813.150	27,1
2019	16.965.138	4.770.389	28,1
2020	21.943.631	7.880.699	35,9
2021	24.124.984	7.197.821	29,8
2022	39.642.219	9.745.820	24,6
2023	54.000.000	11.880.500	22,0

Kaynak: TOB-HAYGEM, 2025

KAYNAKLAR

- Aksoy, A. ve Yavuz F. 2012. "Çiftçilerin Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliğini Bırakma Nedenlerinin Analizi: Doğu Anadolu Bölgesi Örneği" Anadolu Tarım Bilimleri Dergisi, Erzurum
- Aydemir, C., Pıçak, M., 2007, "GAP Bölgesi'nde Hayvancılığın Gelişimi ve Türkiye İçindeki Konumu", Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 6 (22), 13-37.
- Bilginturan, S. ve Ayhan V. 2009. "Burdur İli Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiriciler Birliği Üyesi Koyunculuk İşletmelerinin Yapısal Özellikleri ve Sorunları Üzerine Bir Araştırma" Zootekni Derneği Hayvansal Üretim Dergisi 50 (1):1-8-İzmir
- Davran, M.K., Ocak, S., Secer, A. 2009. An analysis of socio-economic and environmental sustainability of goat production in the Taurus Mountains Villages in Eastern Mediterranean Region of Turkey, with consideration of gender roles. Tropical Animal Health and Production, 41(7), 1151-1155.
- Dellal, G., Eliçin, A., Tekel, N., Dellal, İ. 2002. GAP Bölgesi'nde Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliğinin Yapısal Özellikleri. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarımsal Ekonomi ve Araştırma Enstitüsü Yayınları Yayın No: 83, Ankara
- Demirbaş, N., Tosun, D., Taşkın, T. 2009. AB Üyesi Kimi Akdeniz Ülkeleri ve Türkiye'de Koyun-Keçi Üretim ve Dış Ticareti. Hayvansal Üretim, 50(1): 45-53
- DPT, 2015. Devlet Planlama Teşkilatı, 9. Hayvancılık Özel İhtisas Komisyon Raporu
- FAO, 2025. Food Outlook Report 2025, (Erişim tarihi, 10.11.2025).
- FAO, 2025. <https://www.fao.org/faostat/en/#data> (12.11.2025)
- Gündüz, O., Esengün, K., Göktolga, Z., G., 2006, "Ailelerin Et Tüketimleri Üzerine Bir Araştırma: Tokat İli Örneği", VII. Tarım Ekonomisi Kongresi, Cilt: II, Antalya, 1152-1160.
- Kaymakçı, M., Eliçin, A., Tuncel, E., Pekel, E., Karaca, O., Işın, F., Taşkın, T., Aşkın, Y., Emsen, H., Özder, M., Selçuk, E., Sönmez, R. 2000. Türkiye'de Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliği. Ziraat Mühendisliği V. Teknik Kongresi, Ankara
- OECD, 2025. OECD-FAO Agricultural Outlook <https://www.oecd.org/publications/oecd-fao-agricultural-outlook-19991142.htm>, Erişim: 15.11.2025
- TOB, 2025. Tarım ve Orman Bakanlığı verileri
- TÜİK, 2025. Hayvancılık İstatistikleri, <http://www.tuik.gov.tr>, Erişim: 06.11.2025
- USDA, 2025. <https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery> Erişim: 05.11.2025